

**ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ СЕМЕНА КУЗНЕЦЯ**

ФАКУЛЬТЕТ МІЖНАРОДНИХ ЕКОНОМІЧНИХ ВІДНОСИН

**КАФЕДРА МІЖНАРОДНОЇ ЕКОНОМІКИ ТА МЕНЕДЖМЕНТУ
ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ**

Пояснювальна записка

до дипломної роботи

МАГІСТР

(освітньо-кваліфікаційний рівень)

на тему: «Управління ризиками в експортній діяльності підприємства»

Виконала: студентка 2 року навчання,
групи 8.06.07.13.01,
спеціальності 8.03050301 «Міжнародна
економіка»

Кейс Л.О.

Керівник: к.е.н., професор Піддубний І.О.

Рецензент: д.е.н., професор Міщенко В.А.

Харків – 2015 рік

ВСТУП

Зовнішньоекономічна діяльність на сучасному етапі розвитку світового господарства в силу впливу ряду факторів і тенденцій, які в загальному називаються глобалізацією, стала одним з найбільш ризикованих напрямків бізнесу. Глобалізація радикально трансформувала загальносвітову економічну ситуацію в бік системної невизначеності постійного ризику, яка як прямо, так і опосередковано впливає на зовнішньоекономічну діяльність суб'єктів господарювання. Формування сприятливого середовища функціонування підприємств в сучасних умовах неможливе без вирішення проблеми ризику, де одним із шляхів її подолання є розробка та побудова ефективної системи управління ними.

Підприємництва без ризику не буває. Найбільший прибуток, як правило, приносять ринкові операції з підвищеним ризиком. Проте у всьому потрібна міра. Ризик обов'язково повинен бути розрахований до максимально припустимої межі. Історичний досвід показує, що ризик недоодержання намічених результатів особливо проявляється при загальності товарно-грошових відносин, конкуренції учасників господарського обороту. Тому з виникненням і розвитком капіталістичних відносин з'являються різні теорії ризику, а класики економічної теорії приділяють велику увагу дослідженню проблем ризику в господарській діяльності.

На ступінь і величину ризику можна реально впливати через фінансовий механізм, що здійснюється за допомогою прийомів стратегії і фінансового менеджменту. Ризиком, можна керувати, використовуючи різноманітні заходи, що дозволяють певною мірою прогнозувати настання ризикової події і вчасно вживати заходів до зниження ступеня ризику.

Проблема полягає в тому що, невизначеність господарської ситуації, невідомість умов, зміни політичної та економічної обстановки і перспектив змушує підприємця приймати на себе ризик цих умов. Чим більше

невизначеність господарської ситуації при ухваленні рішення, тим вище і ступінь ризику. З цього випливає, що актуальність проблеми полягає в тому що, незалежно від стабільності соціально-політичної та економічної ситуації, змін зовнішнього і внутрішнього середовища діяльності будь-якої організації призводить до виникнення ризиків, якими необхідно управляти для успішного досягнення цілей.

Теоретичні та методичні питання управління ризиками містяться у працях вітчизняних і зарубіжних вчених як: В.В. Вітлінський, В.М. Гранатурова, О.Л. Устинко, О.І. Ястремський, А.С. Булатов, О.П. Гребельник, М.Є. Дідківський, Ю.Г. Козак, А.І. Кредісов, З.О. Луцишин, М.І. Матвеев, А.П. Рум'янцев, Є.В. Савельєв, І.Т. Балабанов, М.В. Хохлов, В.А. Москвина, О.С. Шапкін, Р. Кантільон, Ф. Найт, І. Тюнер, Дж. Непман, Р. Хіт та інші. Як правило в їх роботах наведено теоретичні аспекти визначення факторів і причин виникнення ризику, характеристика методів оцінки та управління окремими видами ризику. Разом з тим певне коло питань управління ризиками експортної діяльності підприємства залишається слабо висвітленим і недостатньо розробленим, що обумовило вибір теми дипломної роботи, її мету, завдання та логіко-структурну побудову.

Метою дипломної роботи є вдосконалення управління ризиками в експортній діяльності підприємства на основі розбудови теоретико-методологічних засад їх мінімізації.

Поставлена мета визначила постановку і вирішення ряду взаємопов'язаних завдань:

розглянути [поняття](#) ризику експортної діяльності підприємства та причин його виникнення;

проаналізувати середовище експортної діяльності підприємства ПАТ «ЗАВОД «ПІВДЕНКАБЕЛЬ»;

виявити основні [ризики експортної діяльності підприємства](#) ПАТ «ЗАВОД «ПІВДЕНКАБЕЛЬ»;

запропонувати методи з мінімізації ризиків експортної діяльності підприємства.

Об'єктом дослідження є процес управління ризиками зовнішньоекономічної діяльності ПАТ «ЗАВОД «ПІВДЕНКАБЕЛЬ».

Предметом дослідження є теоретичні положення та методико-прикладний інструментарій мінімізації ризиків експортної діяльності підприємства.

Для досягнення поставленої в роботі мети використано такі загальні та спеціальні методи дослідження: теоретичного узагальнення – для систематизації теоретичних підходів до визначення сутності процесу розвитку підприємства та його комплексного оцінювання; аналізу і синтезу – для диференціації й узагальнення складу факторів розвитку підприємства; класифікації – для доповнення класифікаційних ознак видів розвитку та систематизації методів комплексного оцінювання цього процесу; статистичного і економічного аналізів – для оцінки ефективності діяльності підприємства; графічного – для наочного зображення і схематичного подання результатів дослідження.

Інформаційною базою дослідження є статистична звітність підприємства, дані бухгалтерського та управлінського обліку, нормативно-правові та законодавчі акти України, періодичні видання, науково-методичні розробки вітчизняних та зарубіжних авторів.

Дипломна робота складається з вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел, додатків. Основний текст роботи викладено на 118 сторінках. Робота містить 24 таблиць, 26 рисунків, 3 додатків і списку використаних джерел із 75 найменувань, розміщених на 8 сторінках.